

Gjenpart.

Udvalget Nr. 5. - ✓

TESTAMENTE.

6369/4
J.P.D.
J.N. 03974
1926-B

Underskrevne ægtefolk Generalkonsul Adolf Ferdinand Øien født 9/10-1849 og hustru Karen Emilie født Evensen den 8/11 1851, der ikke har livsarvinger, erklærer herved vor sidste vilje at være nedenstående : ✓

I. Længstlevende skal ha fuld og uindskrænket raadighet og dispositionsret over det hele fællesbo til sin død, altsaa være førstavedes enearving til alt.

II. Ved længstlevendes død skal først utdeles kr. 40.000 - firti tusin kroner - til de kvindelige og kr. 50.000 - femti tusin kroner - til de mandlige av følgende

- 1) hver av kontorchef Peter Evensens børn
- 2) hver av kontorchef Bernhard Riis's børn
- 3) undertegnede Adolf Øiens søstersøn, Sverre Haugen.

Desuten skal Bertram Øien aarlig ha kr. 3.000 - tre tusin kroner - av det nedenfor under III³ nævnte kapitalfond. Av boet skal fru Charlotte, født Øien, fra Adolf Øiens død og til hun overtar Lidtsand, aarlig ha kr. 6000 - sex tusin kroner.

Kautionsansvar for eller fordring paa nogen av de foran under 1-3 nævnte gaar selvfølgelig i fradrag paa arven.

Skulde nogen av de foran under 1-3 nævnte være døde og efterlate sig ægtefødt descendenter, indtrær disse i avdød fars eller mors sted, som arving.

De i dette punkt nævnte arvebeløp blir vedkommendes særeie, forsaavidt arvingen er en kvinde.

III Dernæst skal ved længstlevendes død utlægges følgende legatbeløp :

I. Kr. 1.500.000 - en og en halv million kroner - til et urørlig kapitalfond, som skal benævnes :

"Generalkonsul Adolf Øiens Kapitalfond"

Renterne blir at tillægge kapitalen indtil denne derved eller ved bidrag fra andre, er naaet 8,5 mill. - otte og

halv million kroner. De da av kapitalen til disposition bli-
vende renter, anvendes som laan før derved at faa sat igang
handel, skibsrederi eller industriel bedrift i Trondhjem eller
i denne bys nærhet forsaavidt virksomheten ikke kan lægges in-
den byens grænser.

Laanene, hvorfør svares en lav rente (omtrent tilsvaren-
de den til enhver tid gjældende pantelaansrente) ydes til unge,
hæderlige og dygtige mænd, som har gjennomgaat den Nordenfjeld-
ske Handelshøiskole eller den Tekniske Høiskole i Trondhjem og
- med eller uten det i nedennævnte p.2 bestemte stipendium -
erhvervet utdanning i utlandet samt fortrinsvis de som er
fødte og opvoxede i Trondhjem.

Vedkommende skal være tilliden værdig og legitimere at
han ute i verden har erhvervet fornøden praktisk innsigt.

Laanene bevilges en enkelt eller flere paa 10 til 15
aar med rimelige avdrag og mot eller uten sikkerhet. Laaneti-
den kan under særlige forhold forkortes eller forlænges.

Skulde det i enkelte tilfælder vise sig mere tjenlig,
er det ikke utelukket, at et selskap kan faa laane, naar den,
som til enhver tid disponerer det, opfylder betingelserne og
er personlig interessert i selskapet for en større del av den
indskudte kapital.

Det bør omhyggelig iagttages at laanene ikke ydes saa-
ledes at én allerede ved midlerne dreven virksomhet ødelægges
eller vanskeliggjøres f. ex. ved at der senere ydes laan til
konkurrerende virksomhet. Det ansees tvertimot fordelagtigt,
at midlerne fordeles saaledes, at forskjellige virksomheter
ophjælpes.

Skulde det enkeltstaaende tilfælde indtræffe at utval-
get finder grund til nogen lempning med renter og kapitalav-
drag, kan det ske.

Laanene utdeles baade til merkantile og industrielle foretagender, dog kan, om det findes formaalstjenlig, alt anvendes i en enkelt retning. Videre utlaan til samme virksomhet kan ogsaa paany bevilges gjentagne gange om forholdene skulde tilsige dette.

Laanene utdeles som regel aarlig, men skulde der undertiden ikke findes grund dertil, kan utlaan undlates i et og de paafølgende aar. -

Selvfølgelig kan ved utlaan opstaa tap, men dermed er ingen raad.

Skulde forholdene bli saadan, at der ikke blir rum for saadan privat virksomhet, som her forutsat, saaledes at i 10 - ti - paa hinanden følgende aar intet utlaan har kunnet finde sted, gaar renteavkastningen for 3 - tre - aar ad gangen til de i p.3 nedenfor nævnte formaal og disponeres av dem, som der er nævnt.

Hvem laan skal ydes og paa hvilke betingelser, bestemmes av et utvalg paa 4 - fire - mænd som fungerer for 5 - fem - aar ad gangen. De 4 mænd vælges saaledes: En av handelshøiskolens professorraad, en av den tekniske høiskoles professorraad og 2 opnevnes blandt Trondhjems forretningsmænd av Trondhjems handelsstands forenings bestyrelse eller om saadan ikke fins, av de embedsmænd, som er nævnt i p. 2 nedenfor. Disse saaledes opnevnte 4 mænd vælges eller ansætter en fast lønnet formand som 5te medlem av utvalget. Denne skal være bankkyndig.

Saasnart exekutores har avvirket boet konstituerer dette utvalg sig, overtar de til fondet utlagte midler, og gjør disse mest mulig frugtbringende. Halvdelen ialfald av kapitalen bør til enhver tid være saaledes anbragt som for offentlige midler bestemt.

2) Kr. 200.000 - to hundrede tusin kroner - der blir staaende urørt indtil de ved renter eller paa anden maate er naaet $1/2$ - en halv - million kroner.

Fondet blir at benævne:

" T r o n d h j e m s S t i p e n d i e f o n d "

da - som nævnt - ogsaa andre kan forsøke fondet.

Naar beløpet er naaet skal renterne derav aarlig benyttes til stipendier for unge mænd, som har gennemgaaet Den Nordenfjeldske Handelshøiskole. De som saaledes tildeles av fondets renter skal være hæderlige, dygtige og energiske samt fortrinsvis fødte og opvoxede i Trondhjem.

Stipendiernes størrelse avpasses efter omstændighetene og skal anvendes utenlands til videre utdanning i merkantil eller industriel retning.

Stipendierne kan utdeles til den samme i et eller flere aar og utdeles av en komite bestaaende av :

Den Nordenfjeldske Handelshøiskoles rektor, Trondhjems Handelsgymnasiums bestyrer og 3 av handelsstandsforeningens bestyrelse opnævnte mænd. Fins ingen saadan bestyrelse opnevnes disse 3 mænd av øverste geistlige og øverste administrative embedsmænd i Trondhjem. Valget gjælder for 5 aar ad gangen.

I regnskapene blir de her nævnte beløp at postere som generalkonsul Adolf Øiens gave.

3) Kr. 750.000 - syv hundrede og femti tusin kroner - (saafremt boet efter dagens kurs paa værdipapirer etc. er over 5½ - million kroner - fem og en halv million kroner, forhøies beløpet med kr. 250.000 til 1 million kroner) henstaar urørlig til det er naaet 5 - fem - million kroner og benævnes :

"Generalkonsul Adolf Øiens
Donationsfond"

Naar kapitalen ved renteavkastning eller paa anden maate er naaet, oplægges 1/10 - en tiendedel - renterne til kapitalen har naaet 6 - sex - millioner kroner. -

De saaledes til disposition værende renter anvendes for 3 - tre - aar ad gangen til oprettelse og drift av almennyttige, kulturelle og religiøse institutioner, dog ikke til saadanne som opret

tes og drives av kommunen for dens midler. Det kan - hvis det ansees særlig paakrævet - utdeles mer end en gang til samme institution.

Som institutioner, hvortil beløpene kan anvendes, nævnes :
Først og fremst: Studenterhjem for ubemidlede elever ved den nordenfjeldske handelshøiskole.

"Fond til extra lønninger". Renterne derav anvendes med like beløp til hver enkelt av Den Nordenfjeldske Handelshøiskoles professorer og lærere.

Dernæst i følgende orden :

Klinikker eller utvidelser av saadanne for røde kors og sanitet, hver for sig, ikke deling.

Dyrebeskyttelsesforeningen til klinik etc.

Aldershjem for trængende handelsmænd ogsaa hustruer.

do. for Røde Kors og Sanitetssøstre. ✓

Hjem for efterladte trængende børn av X^{de} tiende provins's frimurere, fornemmelig fra Trondhjem og det nordenfjeldske.

✓ Trondhjems videnskapsselskap.

Hjemmet for den underordnede kvindelige handelsstand.

Barnekrybber i Øst- og Vestbyen.

Kunstindustrimuseet og kunstforeningen med en halvdel hver av beløpet.

Svensk kirke med forsamlingslokale etc.

Aldershjemmet for ældre sjømænd og dissers efterladte. ^{trængende}

Smaakirker.

Opera og teater.

Tekniske Høiskole, beløpet anvendes efter professorraadets bestemmelse.

Den nordenfjeldske Handelshøiskole do. do. do.

Hjem for den underordnede mandlige handelsstand.

Aldershjem for lærerinder, lærere og andre bestillingsmænd, som er kommet ut av stillinger.

Aldershjemmet for trængende haandværkere og deres efterladte.
Kræfthospitaler.

Bedehuser.

Tuberkuloseanstalt for den bedre stillede klasse.

Parker og anden utsmykning av byen.

Idrætsplads.

Alt i eller ved Trondhjem.

Endel av det beløp, som saaledes tilfalder de foran nævnte institutioner kan - efter institutionens egen bestemmelse - avsættes som hjælpefond, saaledes at renterne derav anvendes til driften.

Ordenen kan i specielt begrundede tilfælder fravikes, likesom ogsaa unævnte institutioner av særlig samfundsgavnlig karakter, kan optages.

Fondet bestyres og renteavkastningens anvendelse sker overensstemmende med foranstaaende, av en komite, saaledes sammensat :

Biskopen i Trondhjem eller den øverste geistlige i byen.

Stiftamtmanden i Trondhjem eller den øverste administrative myndighet i byen.

Formanden i Trondhjems Sparebanks direktion.

Rektor ved Den Nordenfjeldske Handelshøiskole.

Tre - 3 - av Trondhjems borgere som repræsenterer handel, industri og haandverk. Disse 3 vælges av det 5 mandsutvalg som er bestemt til at bestyre kapitalfondet (III I) foran. Komiteen, som fungerer i 5 - fem - aar ad gangen, vælger selv sin formand og ansætter sin forretningsfører. ↓

~~Vedkommende departement har til enhver tid kontrollen over fondets midler.~~

IV. Ved længstlevendes - eller hævde post 3 angaar ved Adolf Øiens - død eller tidligere utdeles derpaa

1) Kr. 50.000 - femti tusin kroner - som skal henstaa til beløpet er fordoblet, og da skal avkastningen anvendes til drift av igangværende hjem og læseværelse for sjømand. Dette fond benævnes: " G e n e r a l k o n s u l A d o l f Ø i e n s g a v e " .

2) Kr. 50.000 - femti tusin kroner - som likesaa henstaar til beløpet er fordoblet. Renterne derav anvendes til drift av et oprettendes aldershjem for ældre trængende frimurere og deres hustruer tilhørende Trondhjems loge under Xde Provins. Dette fond benævnes : " B r . G e n e r a l k o n s u l Ø i e n s g a v e til drift av aldershjem" .

3) Indtil kr. 350.000 - tre hundrede og femti tusin kroner - efter nærmere opgave fra Adolf Øien. Opgaven vedlægges nærværende.

V. Firmaet Ø i e n & W a h l agtes omdannet til et aktieselskap. Skulde saadant ikke være ordnet, skal de av forretningens personale, som ved Adolf Øiens død er i forretningen og har været der i over 20 - tyve - aar, faa en livsvarig pension stor $\frac{3}{4}$ tre fjerdedele - av sin løn. Dette gjælder dog ikke Bertram Øien for hvem særskilt bestemmelse foran er tat.

Disse utgifter taes av renterne av fondet nævnt under I)
III foran, og indtil det er anordnet, av boet.

VI. Eiendommen "Lidtsand" i Malvik med indbo og tilbehør og indboet i bekvemmeligheten i byen skal forbli usolgt og uan-grepet, dog kan løsøret ting uten særlig interesse avhændes. Det av løsøret som ikke er i bruk oppbevares for i sin tid at anvendes i Aldershjemmet. Baade eiendom og løsøre holdes av brukerne til enhver tid i hævd og assurert.

Ovennevnte disponeres fra længstlevendes død av Adolf Øiens

søster Charlotte. Naar hun er død disponeres det av hans søstersøn Sverre Haugen og derpaa av Halfdan Riis og saa av Ivar Riis.

For saaledes at kunne disponere Midtsand maa vedkommende bo i Norge.

Naar alle, som saaledes kan disponere Midtsand med løsøre er døde overgaar det alt med ubegrenset ret til nedennævnte aldershjem.

Hvis Aldershjemmet vil bygge mens Midtsand disponeres av ovennævnte, skal fornøden grund dertil og til det bestemte kapel med adkomstveie frit avstaaes i tilstrækkelig utstrækning.

Den som saaledes disponerer Midtsand paaser at skøgen drives forstmæssig og at alt holdes i hævd. Brander de nuværende bygninger paa gaarden, mens den disponeres av slegten, skal de opbygges for assurancesummen eller et nødvendig høiere beløp efter nærmere konferance med styret for Aldershjemmet.

Skatter vedkommende eiendommen betaler den som disponerer den.

Ønsker Sandviks besidder at Midtsands besidder eller eier skal forpagte Sandvik, skal det ske mot rimelig avgift.

Til den av slegten som saaledes til enhver tid disponerer Midtsand avsettes av boet ved længst levendes død et fond stort kr. 500.000 - fem hundrede tusin kroner. Dette som skal benævnes "Midtsandfondet" blir henstaaende urørlig og bestyres av Aldershjemmets bestyrelse.

Renterne av dette fond tilfalder den som til enhver tid disponerer Midtsand, paa betingelse av at Midtsand blir et samlingssted for familien og at besidderen representerer slegten.

Samtidig med at Midtsand overgaar til Aldershjemmet, overgaar den her nævnte kapital til Aldershjemmet, som endel av dets kapital.

Av renterne av de 500.000 oplægger den av slegten som besidder Midtsand aarlig mindst kr. 5.000 - fem tusin kroner - til

besidderens hustru som dennes særøie eller til børnene, indtil et beløb stort kr. 50.000 - femti tusin - kroner. Dette forsaavidt hustruen og børnene ikke paa anden maate er sikret at disponere dette beløb som formue ved besidderens død. Dette paasees af Kalviks overformynderi.

VII. Gaarden S a n d v i k disponerer enkefruerne Heiberg og Knøff eller en av dem, avgiftsfrit saalange de lever. De skal desuten - forat holde eiendommen i hævd og betale skatter derav - faa et nærmere bestemt aarlig beløb av de under VI 3 foran nævnte gaver.

Naar ingen av de to langer selv kan eller vil om sommeren bebo eiendommen, tilfalder den udelt den som paa den tid disponerer Midtsand, som fuld eiendom. Vil denne sælge Sandvik er først Adolf Øiens slegt (søskender disses børn) fortrinsberettiget til at kjøpe den, dernæst Aldershjemmet.

Den som disponerer eller eier Sandvik betaler gaardens skatter, avgifter og vedlikehold.

VIII. Alle de beløb, som foran er disponert, ogsaa Midtsand og Sandvik utlægges og utbetales uavkortet altsaa uten fradrag av arveavgift, der dækkes av boets restbeløb.

IX. Livad der ved langstlevendes død maatte være igjen naar foranstaaende er disponeret eller som maatte bli ledig, avsættes til et urørlig legatfond, som skal benævnes :

" K a r e n o g A d o l f Ø i e n s A l d e r s h j e m "

Renterne av den dette aldershjem tillagte kapital oplægges indtil kapitalen (deri medtat de 50000 som senere tilfalder aldershjemmet iflg. VI men ikke værdien av Midtsand m.v.) er naaet 4½ - fire og en halv million - kroner.

Da opføres en smuk og værdig bygning for hjemmet paa Midtsand. Over indgangsdøren skal sættes :

S a l v e . P a x . N u l l a C o l u m n i a t i o "

Bygningen bør ligge østenfor henimot den nuværende birkelund i omtrentlig retning med de nuværende bygninger.

Skulde det vise sig at kapitalen voxer saa, at de 4½ millioner (inklusive bygningens kostende) vil være naaet til 100 aarsdagen efter Adolf Øiens fødsel, nemlig 9de oktober 1949, kan bygningen paabegyndes saa tidlig, at den kan være istand og aabnet for drift nævnte dag.

Der skal ogsaa opføres et vakkert kapel med taarn og klokker og med en liten park omkring, noget nedenfor den nuværende vei til Midtsand station og omtrent ret op for Tangen plads.

Til disse bygninger antaes at ville medgaa ca. 1 mill. kroner eller hvis nødvendig, noget mere.

Til hjemmets drift og til passende kontant understøttelse til dem som bor i hjemmet, anvendes $\frac{3}{4}$ - tre fjerdedele - av kapitalens avkastning. Resten tillægges kapitalen til den er naaet 6½ - sex og en halv - millioner kroner. Da anvendes alle renterne.

Saasnart exekutores har opgjort boet overføres legatets midler til Midtsand med kontor dersteds, og overtas av dets bestyrelse. Denne bestyrelse som senere, naar hjemmet kommer i drift, ogsaa skal overta dets bestyrelse, skal være paa 3 - tre - medlemmer og opnevnes saaledes :

Exekutores opnevner et medlem.

Kontorchef Riis, hans børn og Sverre Haugen, eller de derav som lever, sammen, et medlem av familien. Naar alle disse er døde, opnevnes ogsaa dette medlem som nedenfor bestemt.

Trondhjems biskop og stiftamtmand et medlem.

Saalange Adolf Øiens søster Charlotte lever er hun slegtens selvskevne medlem av bestyrelsen.

Efterhvert som medlemmerne av bestyrelsen falder fra, skal den suppleres av den komite som er nævnt under dotationsfondet (III³).

Midlerne disponeres av bestyrelsen, som ogsaa har at bestemme, hvem der skal optas i hjemmet. Den vælger selv sin formand og ansætter forretningsfører og andre nødvendige tjenestemænd ved hjemmet og bestemmer disses løn.

Fortrinsberettigede til at nyte godt av hjemmet er vore søsønders descendenter - kvinder og mænd over 40 aar til og med 7 - syvende - led, regnet fra os, dog saaledes at den, som lever i mindre gode kaar gaar foran den, som er bedre stillet. -

I hjemmet skal derefter optas ubemidlede ugifte kvindelige efterladte (ogsaa enker) over 60 - sexti - aar gamle efter forretningsmænd av den bedre klasse og efter akademici som har hat en god social stilling. De som er fødte og derefter i mindst 10 - ti - aar har hat sit hjem i Trondhjem eller andre som i længere tid har boet i Trondhjem er fortrinsberettigede.

Skulde bestyrelsen finde, at det er formaalstjenlig og til nytte for hjemmet, at der ogsaa oppas et forholdsvis mindre antal dannede, hæderlige og trængende mænd over 60 - sexti - aar, med god opdragelse, skal dertil være adgang.

X. Alle nærmere statuter og øvrige foranstaltninger til dette testaments effektivering og til fondenes og legaternes bestyrelse, som ikke er ordnet av Adolf Øien, fastsættes av exekutores testamenti, som har forvaltningen av alle midler indtil boet er sluttet.

Disse har ogsaa at paase at alle gaver og dispositioner, som Adolf Øien i særskilt bilag hertil har anordnet, opfyldes.

Boets aktiva kan utlægges til fondene og legaterne eller realiseres, om saa findes heldigere.

Aktierne i A/S Vestlandske Petroleumskompani, Bergen, paalydende kr. 90000, nu værd ca. 300 %, sælges ikke, men utgjør indtil videre en del av aldershjemmets kapital. Skulde værdien ved friak-

tier eller paa anden maate naa mindst 7 - syv - gange overnævnte paa-lydende, kan dog rette vedkommende ta salg under overveielse. Ved eventuel aktieutvidelse i selskapet er det forutsætningen at det beløp, som aktierne gir ret til at tegne, tegnes.

V I alle tilfælder hvor tvist maatte opstaa om testamentets forstaaelse og midlernes fordeling, avgjøres disse tvistigheter, med endelig virkning, av exekutores testamenti.

Blandt exekutores binder majoriteten minoriteten og saaledes at fungerende formands stemme gjør utslaget i tilfælde stemmelighet.

Som exekutores testamenti indsættes :

Adolf Øiens svoger, kontorchef Bernhard Riis.

Statsraad Magnus Halvorsen.

Statsraad Bernhard Brønne,

Bankchef Richard Haagensen.

Exekutores vælger selv sin formand, dog saaledes at saalange hr. Riis ønsker, fungerer han som saadan. V

Hvis undertegnede Karen Øien blir længstlevende blir formuen for hende at bestyre av kontorchef Riis, som vil raadføre sig med en eller flere av foran nævnte exekutores.

V Som forretningsfører for exekutores og eventuelt for formuen efter Adolf Øiens død, fungerer overretssakfører E.D. Bøchman som ogsaa møter som exekutor ved nogen av disse forfald.

Skulde der saaledes ikke til enhver tid være 4 exekutores, supplerer de gjenværende sig selv. V

Vi ophæver herved ethvert tidligere btestament.

Saalange vi begge lever er vi uberettigede til, uten vi er enige, at gjøre nogen forandring i dette testament.

Efter sin mands død er Karen Øien uberettiget til at gjøre nogen forandring i nærværende testament, mens Adolf Øien, hvis han er længstlevende, kan gjøre forandringer deri eller tillæg dertil

eller oprette nyt testament, naar blot ikke de beløb, som er tilsagt hustruens slægt, bortfalder eller formindskes.

M a a t t e v e l s i g n e l s e f ø l g e d i s s e
v o r e b e s t e m m e l s e r - d e t e r v o r b ø n !

Trondhjem den 15. Mai 1918.

(sign) Karen Øien.

(sign) Adolf Øien.

Undertegnede vidner, som av generalkonsul Adolf Øien og hustru Karen Øien specielt er blit anmodede om at overvære nærværende testaments oprettelse, som testamentsvidner, bevidner herved, at det idag av testatorerne frivillig, egenhændig og i vort overvær er blit undertegnet, efterat det langsomt og tydelig var opløst for dem begge underet og av dem begge udtrykkelig vedtat. De var begge ved anledningen ved fuld sans og samling. -

D. u. s.

(sign) E.D. Bøckman
c.r.sakf.

(sign) Gerda Krøtø
Røde-kors-søster.

T i l l æ g
av vort testament av igaar.

Videre bestemmer vi at nedenstaaende skal indgaa i vort testament av igaar som et nyt punkt under III, altsaa som p. III⁴.

Kroner 750.000 - syv hundre og fenti tusin kroner - der henstaar indtil beløpet ved rentetillæg eller paa anden maate, er naaet 2 - to - millioner kroner. Da anvendes ca. $\frac{1}{2}$ - en halv - million kroner eller om forholdene kræver det noget mere, til en stilfuld bygning for senere omhandlede høiskole med samlinger. Renten av resten benyttes til driften av denne, der skal være en fortsættelse av det nuværende handelsgymnasium og som skal benævnes

"Den Nordenfjeldske Handelshøiskole"

Vi finder det nemlig praktisk og heldig, at et saadant institut netop findes i Trondhjem, fordi det kan tilknyttes den tekniske høiskole, saaledes at eleverne faar adgang til at hospitere der fornemmelig i mekanisk teknologi, kemi, elektricitet eller andre fag.

Forutsætningen er fri tomt av kommunen.

Trondhjem den 16. Mai 1918.

(sign) Karen Øien.

(sign) Adolf Øien.

Undertegnede, som av generalKonsul Adolf Øien og hustru Karen Øien specielt er anmodede om at overvære, som testamentsvidner, opprettelsen av nærværende tillæg til deres testament av igaar, bevidner herved at testatorerne ved fuld sans og samling idag egenhändig og frivillig har underskrevet dette tillæg, efterat det langsomt og tydelig var opløst for dem og av dem begge samtidig vedtat som tillæg til det testament som de under gaars datum opprettede.

(sign) E.D. Bockman
C.r.sakf.

D. u. s.

(sign) Gerda Krøtø
Høde-kors-søster.

Spøstskriftens pålydende bekreftes:

E.D. Bockman